

NOVO LETO 1952

ŠTEV. 1

Dragi rojaki!

V knjigi našega življenja se je list zopet obrnil. Stopili smo v novo leto in drug drugega sprašujemo, kaj nam bo prineslo.

Nekateri razmišljajo, koliko let so že v tujini. Drugi štejejo, koliko je že preteklo, odkar so prišli zadnjič domov z dela, in začeli uživati svoj zaslužen pokoj. Ta se spomni, da je spet eno leto več, odkar mu je smrt ugrabila njegove drage. Oni misli na minljivost življenja. Leta tečejo in nič ne rečejo...

Mi pa mislimo na vas, dragi bratje in sestre v tujini. Med vami živimo, z vami delimo veselje in žalost tujine. Za novo leto bi radi vsakemu stisnili roko. Radi bi mu voščili zdravja za vse leto. Želeli bi mu božjega varstva in milosti. Z njim bi skupno zahrepeneli po pravem miru, miru v srcih in miru med narodi.

Žal vas je preveč, da bi mogli k vsem. Nemogoče vas je vse poznati, nemogoče skoraj vse obiskati! Po vseh kotih vas bi srečal, po vseh deželah vas bi dobil.

Ob Renu in v Westfaliji živite tisoči, pionirji slovenskih rudarjev, izseljencev. V holandskem in belgijskem Limburgu bo našel cele kolonije naših ljudi. V Luksemburgu, od Metza do švice boš slišal ob nemški meji govoriti slovensko besedo. Po predmestjih Charleroi in Monsa te bodo rojaki vabili v hiše. V Pas-de-Calais v Sev. Franciji jih boš srečal na tisoče! In še na otokih, v angleških rudnikih te bo veselo presenetil slovenski pozdrav.

Da bi vam vsem povedali toplo besedo, da bi vam podali besedo tolažbe, besedo v nasvet, da bi vas sredi težkega boja za življenjski obstanek razveselili, vam ob za-

četku novega leta skupno prižigamo — „Luč“.

Naj vam sveti ta „Luč“, da bo vaš korak trden. Da boste šli varno in pogumno naprej! Da bo vsak izmed nas, ki smo seme trpečega slovenskega naroda, izpolnil svojo nalogo.

Naj bo ta „Luč“ res „Vaša luč“! Naj bo samo za vas! Prihaja naj k vam kot dober znanec, ki vas razveseli, se z vami pomeni in z vami zapoje. Gotovo jo boste sprejeli kakor pismo, ki se spravi, da ga pozneje znova in znova prebiraš. Vzemite jo v roke in pomagajte ji, da bo še naprej svetila in da ne bo ugasnila. „Vsi za enega, eden za vse!“ pravi pregovor. Naj se te besede vsaj pri tem listu uresničijo! Bog pa, ki čuje nad nami in nas vse neizmerno ljubi, naj „Luč“ blagoslavlja v vašo srečo in vaše veselje!

Izseljenski duhovniki.

Pozimi pa rožice...

Pozimi pa rožice ne cveto,
dekle, oj kaj pa za pušeljček bo?
Pušeljček mora bit', zelen al' plav,
z njim bom slovo jemal.

Lep pušeljček ti naredila bom,
s zlato ga žido povila bom,
da ga boš nosil za spomin
in še boš troštal z njim.

Narodna.

PRI ROŽANČEVIH

Pri Rožančevih je študent prišel na počitnice. Zakasnil se je. Bilo je že po božičih. Rad bi bil prišel za sveti večer, a v mestu so ga pregovorili, da je ostal zaradi petja. Bil je dober tenor in za praznike je prav, da ves zbor nastopi. Da ni bilo sina doma, je bilo hudo Rožanki. Ni bila vsa družina, čeprav je mati vedela, da bo kmalu čas, ko ga ne bo več domov po praznikih. Tone bo kmalu končal prve šole in v dnu matrinega srca je tlela skrita želja, da bi Tone postal duhovnik. Rada je imela vse svoje otroke; za Jurija je molila, vzela ga je vojna; na Franceta je čakal dom in nekoč bo Štefa tudi odšla. Rožančeva hiša je bila trdna in ljudje pošteni. Tone je bil materi najbližji, morda ker je zanj največ trpela, a nikdar ni pokazala te svoje ljubezni, da se bi drugi čutili zapostavljene.

Praznike so podaljšali zaradi Toneta, ki je prinesel radost in veselje v dom. Čez dan so imeli vsak svoje delo, zvečer so se zbrali v hiši ob topli peči. Očetu ni dalo miru, pa je prinesel klop in na njej obrezoval novo porišče; France je obrnil kolo na rogec, ki ga popravljaj; mati je v kotu na mali mizi prebiralala fižol za seme. Tone se je grel na zapečku. Pogovor o letini in kako bodo posadili krompir na Osojah in koruzo pod Gozdom, je kmalu zamrl. Oče je položil pred Štefo Večernice in Življenje svetnikov.

Štefa bi rada prepustila branje Tonetu. Nerodno ji je bilo, da bi brala sedaj, ko je študent pri hiši. Tone je vprašal, kje je nehala, in bral je zgodbo o mlinu ob potoku. Iz pisanih besed je zaživelo pred njimi pestro življenje. Čutili so, kot bi se pred njimi godilo.

Tone je končal poglavje. Štefa mu je porinila knjigo o svetnikih, pa se je Tone oglasil: „Oče, kaj ko bi namesto teh zgodb prebral kaj iz svetega pisma?“

Potrpežljivost rožice sadi, jeza pa trnje. Kjer nobene postave ni, tam veljajo same pesti.

Denar se lahko povrne, dobro ime pa težko ali nikoli ne.

A. M. Slomšek

„Le daj! Tone! je odgovoril Rožanec. Mati je pogledala sina v obraz; zdelo se ji je, da je v cerkvi in bila je zadovoljna.

Štefa je stopila k polici in vzela drobno knjigo: „Ali kaj boš bral? Nedeljske evangelije itak na pamet znam iz šole in iz cerkve!“

„Vidiš, Štefa, v svetem pismu je veliko več, kot slišiš v cerkvi ali šoli. Tu je popisano življenje Boga, ki je prišel na svet. Za nočjo kar knjigo odpri. Bom bral, kjer bo!“

Štefa je odprla: „Aha, vidiš, Tone! Zgoraj je zapisano sv. Janez, bo evangelij po Janezu in poglavje sredi pove, kako je Jezus ozdravil sleporojenega.“

„Takrat je Jezus šel iz templja in na poti je mimo grede videl človeka, ki je bil slep od rojstva. In vprašali so ga njegovi učenci: „Učenik, kdo je grešil, on ali njegovi starši, da se je slep rodil?“ Jezus je odgovoril: „Ni grešil ne on ne njegovi starši, ampak zgodilo se je, da se razodenejo na njem božja dela. Delati moram dela tistega, ki me je poslal, dokler je dan; pride noč, v kateri nihče ne more delati. Dokler sem na svetu, sem luč sveta.“ Ko je bil to izgovoril, je pljunil na tla, napravil blata iz sline, pomazal z blatom njegove oči ter mu rekel: „Pojdi, umij se v kopeli Siloi,“ kar pomeni Poslani. Šel je torej in se umil, in ko se je vrnil, je videl.“

Tone je prenehal. Vsem se je zdelo, da so prišli v drug svet.

„Kako je Kristus dober,“ je mati prekinila molk. „Ljudje tako radi obsodijo, češ da je nesreča ali bolezen kazen za greh. Še apostoli vprašujejo, kot bi bilo samo po sebi umljivo, kdo je kriv, on ali starši. Kristus jih zavrne: ne kazni, ampak da se razodenejo božja dela. Hoče pokazati, da ozdravi tudi dušo, ki je večkrat bolj bolna kot telo. Hoče, da bi Boga vsi poznali!“ Rožanka je rada ponavljala dobre nauke otrokom; zanjo so ostali, kot bi jih v zibelni učila križ.

„Da, mati! Ali ni Kristus mislil še nekaj več, ko pravi, da mora delati dela tistega, ki ga je poslal. Saj je Oče poslal Sina na svet. Kolikor se spominjam iz šole, smo se učili, da more samo Bog izvršiti čudež.“

Samo ne vem, kaj naj pomeni „dokler je dan,” se je oglasil France.

„Čakaj! Lahko boš razumel, ako se spomniš, da pravi Kristus, da pride noč, v kateri nihče ne more delati . . .”

„Jaz vem,” je vpadla Štefa v besedo Tone. „Delati ne bomo mogli več po smrti. Dan potem pomeni čas Kristusovega bivanja na zemlji, noč pa njegovo smrt . . . Zdaj je zanj dan, ko lahko izvrši čudež in ljudem pomaga, da spoznajo Boga.”

„Lepo si povedala, Štefa!” jo je pohvalil oče. „Kristus pravi o sebi, da je luč sveta. Kadar je dan, nam vsem sveti luč. Nauk Jezusov je tudi kot luč, ki sveti ljudem in ljudje, ki žive po nauku s svojim zgledom svetijo drugim.”

Tone je poslušal razgovor. Bil je vesel; slišal je te besede že iz bolj učenih ust, a spoznal je, da je božja beseda vsakemu blizu, ako jo hoče poslušati.

France je spet podvomil: „Nekaj se mi zdi čudno! Zakaj Kristus *napravi blato* in slepcu pomaže oči. Zdravniki bi bili hudi, češ da ga bo še zastrupil!”

Tone mu je razložil: „Seveda se zdravniki čudijo, ako se z blatom zdravijo oči. Najbrž hoče Kristus prav s tem potrditi čudež. Če hočemo zdraviti težko bolezen, bomo vzeli primerno zdravilo, pri sleporojenem ni pravega razmerja. Kristus pa je hotel s tem tudi opozoriti na krst, saj ukaže siromaku, naj se gre umiti v kopel.”

„Že vem,” je hitela Štefa. „Potem blato pomeni greh, ki ga krst izbriše. Katekizem pove o izvirnem grehu, ki se nam je izbrisal pri krstu.”

„In studenec ima po naše ime Poslani. Bog pošlje sleporojenega k božjemu poslancu, da mu vrne vid.”

Franc Ribič, rudar, Merlebach:

Naša luč

Z lučko gorečo
v rudnik jaz grem,
da rudo predrago
kopati začnem.

Ta lučka me vodi
tud' srečno na dan —
in srečno veselo
domov se podam.

Ko sonce zahaja,
mrak se začne,
pri vsaki družini
se lučka prižge.

Naša luč — časopis
nam kliče na glas:
Le hranite me,
bo dobro za vas!

Če boš to prebiral
in zvest ji ostal,
ta luč bo pri tebi:
ne boš se kesal.

„Vsako leto praznujemo njegov prihod. Oče je poslal Sina. Na sveti božič praznujemo njegovo rojstvo, na praznik Svetih treh kraljev njegovo razodetje svetu,” je spet učila mati.

Naj še odstavek za nocoj preberem,” je začel Tone: „*Sosedje in tisti, ki so ga prej videli, da je bil be-rač, so govorili: „Ali ni ta tisti, ki je posedal in prosjačil?” Eni so trdili: „On je”; drugi: „Nikakor, ampak podoben mu je.” Oni je pravil: „Jaz sem.” Vpraševali so ga, torj: „Kako so se ti oči odprle?” Odgovoril je: „Tisti človek, ki se imenuje Jezus, je napravil blata, mi z njim pomazal oči, ter mi rekel: „Pojdi ukopel Siloo in se umij! Šel sem in se umil in sem spregledal.” In rekli so mu: „Kje je tisti?” Odgovoril je: „Ne vem.”*

„Radovednih ljudi je vedno dosti na svetu,” je razlagal Rožanec. „Hitro se je razvedelo. In ljudi je začelo zanimati, kako je mogel Kristus izvršiti ozdravljenje! In zavist je bila tudi!”

„Niso si vedeli drugače razlagati, da so začeli dvomiti, ali je res oni siromak, ki je posedal pri tempeljskih vratih. Ljudje so se že ločili: nekaterim je bilo delo Kristusovo všeč, drugim ne. Dobro so vedeli, ako priznajo Kristusu čudežno moč, mu morajo priznati, da je Bog. In tega ne bi storili za vse na svetu ne. Ni jim bil po volji. Pričakovali so odrešenika, ki jih bo peljal osvojiti ves svet, kjer bodo gospodovali. Za-

nje je bila vabljava misel, Kristus pa je odločno zavrnil skušnjavca, ki mu je ponujal vsa kraljestva sveta!”

„Čudni ljudje! Sami so videli in niso hoteli verovati,” je potožila mati.

„Volje nimajo ljudje. Tudi danes ne morete prepričati ljudi, ako nočejo verovati. Lahko se pred njimi zgode čudeži, pa ne bodo verovali,” je potrdil Tone.

„Brala sem, da se v Lurdu gode večkrat čudežna ozdravljenja,” se je spomnila Štefa.

„Ko bi ljudje živeli tako, kot jih vera uči, ne bi bilo težko verovati. Tako pa je vsak izgovor dober. Tudi tedaj so nekdanjega slepca peljali k farizejem, da bi spet povedal, kaj se je zgodilo.”

„Tudi farizejev ni mogel prepričati. Bili so v vseh časih zaslepljeni ljudje, ki jih niti

Bog ne more prepričati. Ko bi danes spet prišel Kristus na svet, bi ga prav tako sprejeli, kot so ga takrat. Nekateri bi šli za njim, drugi bi ga zaničevali in tudi umorili, kot so ga takrat. Vendar je lepše poslušati njegove nauke ter biti z njim,” je povedal Tone.

Mati se je hvaležno ozrla vanj. Oče mu je dejal: „Lepo si povedal, Tone! Tako šele vidimo, kaj vse je v svetem pismu. Če bi brali večkrat sveto knjigo, kaj vse bi našli v njej za svoje življenje. — Pozni smo nocoj, treba bo počivati. Boš jutri spet bral.”

„Kako je oni človek bil vesel, ko je ozdravel,” se je spomnila Štefa.

„V božjem imenu za nocoj končajmo! Jutri bo spet dan, ko bo treba na delo,” je položil oče sveto knjigo na polico.

Veseli dogodki izseljenskega življenja

Ni, da bi človek vedno samo jokal. Tudi v tujini moramo biti včasih veseli in tudi rudar je dobre volje, kadar se smeje, ali se pa smeje, kadar je dobre volje. Naj bo že kakor hoče, glavno je, da se smeje.

Prvo poglavje

Vsi pevski zbori imajo to dobro lastnost, da se radi postavijo. Zakaj pa ne, tristo medvedov, dva zajca pa en petelin. Če se človek kaj nauči, se nauči zato, da bo to kje pokazal. In tako so šli Aumetčani že pred vojno pokazat v Merlebach, kaj znajo. Vse je lepo poteklo in vsi so se srečno vrnili v Aumetz razen organista. Ves prevzet radi lepega uspeha je v Metz presedel na napačni vlak, česar posledica je bila, da se je proti jutru znašel nazaj v Merlebachu. Ne bom vam opisoval njegove jeze, ko je moral vrhu vsega še kazni plačati železnici, in ne bom vam pravil, kako so si ga privoščili njegovi znaci v Merlebachu. Ko je končno z veliko zamudo le prišel zopet v Aumetz, so mu rekli pevci: „Če bi šli takrat nazaj kakor mi, bi Vas bili brez vsake nezgode pripeljali domov. Je pač tudi pevodja potreben, da ga včasih kdo vodi.”

Drugo poglavje

Ko smo dobili izseljenskega duhovnika, sem naučil otroke v šoli: Namesto „Dober dan” boste pozdravili gospoda s „Hvaljen Jezus”. Pride duhovnik in sreča enega mojnih malih. Deček pogumno kapo z glave in se odreže: „Obglavljen Jezus!” Prvi hip je naš misijonar mislil, da se dečko norčuje. K sreči sem bil zraven in pojasnil, da je mali, ki je navajen govoriti francoski, vrgel v isti koš besedi „hvaljen” in „obglavljen” ter sedaj segel po napačni besedi. Vselej ko je gospod pozneje kaj pozabil, je rad pristavil: „Pa sem res obglavljen Jezus, fantek je imel prav.”

Tretje poglavje

Tudi otroci včasih filozofirajo in celo deklace. Rožika in Rezika sta sedeli pred cerkvijo, pa sem mimogrede ujel te-le besede: Ti si lažnjivka, veš! — „Ne tako, Rezika,” sem dejal, „ni lepo zmerjati.” — „Zakaj pa laže,” se je postavila Rezika. — „No, kaj se je pa vendar zlagala?” sem bil radoveden. — „Poglejte, včeraj je trdila, da je njen oče električar, danes pa pravi, da je katoličan.” — Precej dela sem imel prej, da sem deklici dopovedoval, da je kdo lahko dober električar in obenem tudi dober katoličan.

O SVEČAH IN PEPELU

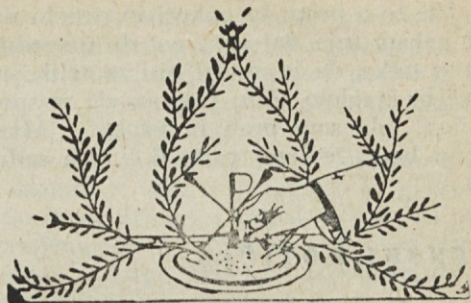
Ni več sveč in pepela v hiši. Umetna luč in ogenj iz črnega kamna ali nevidne sile sta nadomestila les in vosek. Le če električna odneha, je treba pobrsirati po predalih za ostankom sveče, da se prižge, dokler se ne vrne druga luč. Nič ne žalujmo! Prav je, da si olajšamo življenje z vsemi temi stvarmi, ki jih pred nekaj desetletji še ni bilo. Ni pa, da bi zaničevali svečo, ki je očetom svetila s trepetajočo lučjo...

Luč je ohranila svoj pomen. Tudi svečo prižgemo ob redkih prilikah, kot je to pri krstu ali ob smrtni uri. V cerkvi gore sveče na oltarju, ko se Bog daruje. Pri obredih in blagoslovih sveti voščena luč. Ko si pred oltarjem zaročenca obljubita zvestobo do groba, pove duhovnik, da je zakon podoben ognju in luči, ki povživa samo sebe, da sveti in ogreje druge.

Nekoč je že sveti Dalmatinec Hijeronim povedal radovednemu krivovercu, ki se je pritoževal zaradi luči v cerkvah: „Vigilancij, luči gore, ko se bere evangelij, ne zato da bi pregnali temo, ampak iz veselja.“ Evangelist Luka pove, da je v gornji izbi v Troadi, ko je Pavel pridigal in daroval sveto mašo, „gorelo mnogo svetilk.“

V naših krajih imajo botri lepo navado, da poskrbe za svečo, ki se prižge pri krstu. Mati potem skrbno shrani blagoslovljeno svečo. Kako lepo pove že Simeon, ko je na prvo svečnico vzel v roke božje Dete, da bo ta otrok „luč v razsvetljenje poganov“. Zgodbo poznamo. Ne Jezus ne Marija nista bila vezana po postavi, da morata priti v tempelj štirideset dni po rojstvu. Ponižno sta izpolnila, in Jezus je bil darovan, Mati je opravila obred očiščenja, Odrešenik se je razodel Simeonu in Ani.

Naše matere so vzele za zgled božjo Mater. Kako lepo je, ko mati pride k blagoslovu v cerkev. Pri nas smo imenovali obred vpeljevanje. V več krajih je navada, da mati ne pride sama, ampak prinese tudi svojega otroka k blagoslovu. — Pri prvem obhajilu v nekaterih krajih imajo otroci sveče v rokah...

✓
Se ob smrti nam bodo prižgali svečo. Bog daj, da bi bila krstna, in da bi jo nam prižgala ljubljena roka, ki nam bo zatisnila oči in obrisala poslednjo solzo z lic. Kaj je teh smrti brez luči: pod zemljo, na cesti in morju, v tujini in pustinji! Nikogar ni, ki bi se spomnil lepe navade. Življenje se povžije kot sveča, ko gori. Niža in niža se plamen, dokler ne zatrepeta in ugasne...

Včasih smo se že tedne preje pripravljali na svečnico. Otroci smo mater prosili, da smo dobili vsaj majhen zavitek iz voska, med mašo so bile naše misli bolj pri svetlem plamenu, ki smo ga držali v rokah kot pri oltarju. Ako smo pozabili lansko leto in prej, letos ne pozabimo, ponesimo svečo v cerkev k blagoslovu. Potem jo shranimo, da bo nas nekoč s svetlim plamenom spremljala preko praga k večni božji ljubezni, da bom za vedno zaživel lepše in boljše življenje, kot ga premore ta svet.

Svečnica je v začetku februarja, koncem meseca bo letos pepelnica. Takrat stopimo v cerkev, da bo tudi nam duhovnik napravil na čelo križ s pepelom in povedal: „Spominjaj se, človek, da si prah in se v prah povrneš!“

Pepel je znamenje žalosti in pokore. Na pepelnico stopimo v spokorni čas pred veliko nočjo: post mu pravimo, a o postu danes malo vemo. Na pepelnico so nekoč grešniki, ki so želeli delati javno pokoro, oblekli v cerkvi raševinasto obleko in potresli glave s pepelom. Ves post niso smeli preko cerkvenega praga. Stali so pred vodom in prosili one, ki so hiteli v cerkev, naj molijo zanje. Na veliki četrtek jih je škof peljal v cerkev in jih pripravil za veliki praznik božjega vstajenja.

Vse to o postu in pokori in pepelu nam je nekam tuje. Saj je še pot do spovednice tako težka, da je mnogi niti za veliko noč več ne najdejo. Zato je prav, da se spomimo, da smo prah in pepel... Morda nam bodo že letos prižgali luč za zadnjo

uro, in potem nam bo ostal samo prah razen duše, ki naj bi jo pripeljali k Bogu...

Ne bežimo pred obredi v cerkvi! Lažje nam bo razumeti z božjim blagoslovom, ki ga sprejmemo, da nismo samo telo, ampak tudi duša, ki hrepeni po Bogu...

ŽENSKI KOTIČEK:

Ljubo doma, kdor ga ima!

Pe naravnem zakonu je glavno torišče žene dom. Hišica s kot pušeljce pripetim vrtičkom ob belih stenah, pa: „ta nageljček, ta rožmarin, ta okna polna sonca“, kot poje pesem, to je zunanji videz pristnega slovenskega doma. Toda hišica ostane le hišica z vrtičkom, dokler se vanjo ne naseli polno življenje. Dom nam more nuditi le družina; pravi dom nam more ustvariti žena. V njenih rokah je vsa lepota in toplota doma. Med temne spomine otroških dni stavimo dolg čas, kadar mame ni bilo doma: dolg čas, ki je podoben onemu, ko lega prvi večerni mrak na zemljo. Šele z njeno vrnitvijo je zaplapolala znova lučka v mladih srčkih — zopet je bilo veselo doma. Žena je kot središče družinskega življenja v domu pravo sonce, ki ne ogreva zgolj neposredno okolje, temveč pošilja svoje toplotne žarke tudi izven doma. O, ko bo bilo možno tega ženstvo vsega sveta, kako prijetno bi bilo življenje.

Res je stanovanje predpogoj doma, res,

da spada k domu tudi zunanja ureditev. Vendar dom ni stanovanje, blesteče se razkošje, udobje ali hrupni vrvež in brezdelje. Dom je preprostost, domačnost, mir, dobrohotnost, ljubezen in zadovoljnost. Je zatočišče, kamor ne butajo valovi zunanje sveta. Je neizčrpna zakladnica sreče. Dom je bogastvo ženine duše! Z izžarevanjem veselja, prijaznosti, zadovoljnosti in dobrote opaja in osrečuje vso okolico. Tak dom ljubimo, tak dom iščemo, za takim domom stremimo predvsem v tujini.

Ženina spretnost, podjetnost in estetski čut omogočijo harmonično skladnost njenega notranjega bogastva in zunanjo uredjenost doma, da se v njem počutimo srečno in zadovoljno, prijetno in varno doma.

Oj kole — kole —
koledo,
Leto lepo mlado!
Da b' vsak dan prinašalo

Nam v hišo božjo
gnado!

Oj kole — kole —
koledo,

Oj kole — kole —
koledo,

Mlado lepo leto!
Daj Bog da vsi pridemo
Tje u nebo sveto!
Oj kole — kole —
koledo,

Vsako priliko porabi, da naveže člane na dom. Ob nedeljah in praznikih, godovih, gleda, da je ta dan z večjo pozornostjo pogrnjena miza in šopek cvetja na njej, boljše, a razmeram primerno kosilo.

Vzemimo na primer samo božič ali veliko-nočno jutro. Koliko je tu prilik, da se z malenkostni poglobi družinska vez. Ali same kaj mislimo na to? Neposredno je pred nami še letošnji tretji sveti večer. Boli kaj podoben onim, ko je katerega izmed nas še pestovala domovina? Topla beseda, opojni duh kadila, pa poprtnjak od božične peke! So mar to reči, ki bi si jih ne mogli privoščiti v tujini? Nikakor! Pač pa bi z opustitvijo starih navad oropale družino pravega prazničnega razpoloženja.

Narodni običaji in navade spadajo v posebno zakladnico slovenske izseljenke. V svojem domu naj jih stalno povdarja in utrjuje — novemu rodu posreduje bogato dediščino svojih očetov!

Ustvariti resničen dom je umetnost, ki je zamore le žena s plemenito in globoko dušo, ki ne išče sebe, ampak je vsak čas pripravljena vsa se žrtvovati. V tem je prava vsebina njenega življenja, zaveda se, da je slajše dajati, kot prejemati.

Kako je z nami? Od naju, draga žena in dekle zavisí, če bo našemu rodu, dokler je primoran bivati na tujem, toplo in domače ob najinem ognjišču in kdaj — ljubo doma.

Manica.

Na velikem razpotju

Ves svet danes pretresa mrzlična vznemirjenost. Človeštvo skuša obračunati s tem, kar je zastarelo in išče novih oblik življenja v družini. Pred nami se odpirajo nova obzorja, ki nam dajo slutiti nove možnosti socialnega razvoja. Smemo reči, da živimo v silno važni prehodni dobi. Začenja se novo poglavje zgodovine.

Na pozorišče stopa delavski stan, prvič v zgodovini. V 19. stoletju, v dobi liberalizma v ekonomiji, je bil predmet nečloveškega izkoriščanja po kapitalu. A sedaj se začenja zavedati svojega ogromnega števila, ki še vedno narašča, in vloge, ki jo igra v narodni in mednarodni ekonomiji, ter hoče zato imeti svojo besedo pri reševanju sodobnega socialnega problema.

Sodobni socialni problem je več kot problem plač; to je borba za bolj ČLOVEŠKI obstoj vsakega poedinca. To je borba za bolj iskreno priznanje ČLOVEKA po človeku.

To iskrenejše priznanje ČLOVEKA po človeku pa predpostavlja bolj človeško socialno in ekonomsko organizacijo družbe, katere značilnosti bi bile tele:

1. prvenstvo dela nad kapitalom,
2. bolj enakomerna porazdelitev dobrin sveta,
3. večja enakost vseh pri možnostih do-

seči polni razvoj osebnosti in njenih zmožnosti;

4. večja soudeležba širokah ljudskih slojev pri pridobitvah civilizacije;
5. ožja povezanost med narodi, ki je postala možna zaradi vedno večje medsebojne odvisnosti sveta v ekonomskem pogledu.

Bodočnost vseh stanov in tudi krščanstva zavisí od tega, katero pot bo ubral socialni razvoj, ki naj bi privedel do večjega priznanja ČLOVEKA po človeku.

Vse zavisí od dvojne izbire:

1. Najprej *ali se bo socialna obnova izvedla po poti reda ali nereda, z zakonitimi sredstvi ali nasilno*, po postopnem razvoju socialnega ustroja ali po krvavi in morilni svetovni revoluciji.

Izkušnja nas uči, da nasilje izzove nasilje in ubije to, kar je v človeku najplemenitejšega. Čisto nemogoče se nam zdi, da bi srečnejša doba mogla zacveteti iz ruševin krvave revolucije.

2. Odločilnega pomena je dalje, *ali se bo socialna borba vodila v duhu marksističnega materializma ali pa pod zastavo krščanske Pravičnosti in Ljubezni*.

Z velikim obžalovanjem moramo ugotoviti, da je socialna borba v veliki meri pripievala k razširitvi materialističnega poj-

movanja o življenju med delavskimi množicami, ki so se na ta način odtujile Cerкви.

*

Žalostno in usodnih posledic polno dejstvo, da je Cerkev zgubila zaupanje delavskih množic, papež Pij XI. imenuje „veliko sramoto 19. stoletja“.

Naj zgodovinarji preiskujejo vzroke odtujenja Cerкви delavstva v Zapadni Evropi. Cerkev je v tem času morala celiti rane, ki jih ji je zadala francoska revolucija (1789) in za porajajoči se delavski stan ni mogla storiti vsega, kar bi bilo potrebno.

*

Naš namen je samo poudariti, da živimo na silno važnem razpotju in da ima ključ bodočnosti v rokah delavski stan. V njego-

vih rokah leži usoda vsega sveta. Delavski stan bo odločal med suženjstvom in svobodo, med pomanjkanjem in človeka vrednim življenjem, ker je na njem vrsta, da si na usodnem razpotju izbira med dvignjeno pestjo in križem.

*

Sobratje v tujini! Lahko ste ponosni, da pripadate neštevilnim vrstam, v katerih rokah je usoda vsega človeštva. Toda, ali se zavedate svoje odgovornosti?

Ko ste sloneli ob jaslicah in se potapljali v skrivnosti svete noči, ali niste morda zaslutili, da je Kristus prinesel na svet najiskrenejše, najtoplejše in najpopolnejše priznanje ČLOVEKA po ČLOVEKU? ...

V. Ž.

Sveta družina,
lepa edina,
Jezus, Marija,
Jožef!
Varhi odbrani,
v zglede ste nam
dani,
Jezus, Marija,
Jožef!

K vam se oziram,
pogled upiram,
Jezus, Marija,
Jožef!
Moje veselje,
vse moje želje,
Jezus, Marija,
Jožef!

Vam se izročim,
milo zdihujem,
Jezus, Marija,
Jožef!
Vi me vodite,
greha branite,
Jezus, Marija,
Jožef!

NAŠIM TRPEČIM:

ČAS OBISKANJA

Tudi Vam, ljubi rojaki, ki Vas tare ta ali ona bolezen, naj bo v našem novem listu posvečenih nekoliko vrstic. Morda se komu težko zdi, da mora toliko časa, toliko tednov ali celo mesecev prebiti v brezdelju, pa še v trpljenju. Bolan biti je hudo. Bolan biti v tujini je dvakrat hujše, zlasti še, če bolezen zadene družinskega očeta ali mater.

Ali je pa bolezen res popolno brezdelje in brez vsakega pomena? Nikakor ne. Vsled izvirnega greha naših prvih staršev je vsepravični in usmiljeni Bog vključil v naše življenje boleznin in druge nevšečnosti. S temi Bog včasih kaznuje grešnika.

Evangelij nam pripoveduje, da je nekoč srečal naš Gospod v Jeruzalemu ob ribniku Betezda bolnika, ki je bil že osemindeset let bolan. Vprašal ga je: „Ali hočeš biti ozdravljen?“ Bolnik je odgovoril: „Gospod, nikogar nimam, ki bi me premaknil v vodo, kadar jo angelj zapluska; predno se pa sam premaknem do tja, me že kdo drugi prehití.“ Jezus mu reče: „Vstani, vzemi svojo posteljo in hodi!“ Ko je Gospod pozneje videl srečnega ozdravljenca v templju, mu je še dal lep nauk: „Glej, ozdravljen si. Zdaj pa ne greši več, da se ti ne pripeti kaj hujšega!“ Iz tega razvidimo, da je bil človek s svojimi osebnimi grehi zadolžil to bolezen. Gospodovo vprašanje: „Ali hočeš biti ozdravljen?“ je torej imelo tudi ta pomen: „Ali hočeš svoje življenje poboljšati in nič več ne grešiti?“ Skešan pogled in ponižno vedenje moža sta ganila Jezusa, da mu je podelil zdravje na duši in na telesu.

Ni pa vselej osebna krivda človekova, da se ga poloti ta ali ona bolezen. Bog namreč pošlje ali dopusti trpljenje tudi zato, da ljudi vzgaja, jih zresni in jim nudi priliko, da si pomnožijo zasluge za nebesa.

„Veš li, moja hči,“ je govoril 25 letni Gemmi Galgani, svetnici, umrli leta 1903, „čemu pošiljam križe duši, ki je meni draga? To dušo hočem imeti zase, zato jo ob-

dajam s trpljenjem, da mi ne uide. Mečem trnje pred njo, da nima do nobenih stvari več nagnjenja, da ima samo v meni polno pomirjenje. — O moja hči, *koliko duš bi me bilo zapustilo, če jih ne bi bil privezal na križ!*“

Dragi bolniki! Ali slutite, da bolezen vendarle ni takšno brezdelje. Še celo dosti „dela“ je: udanost v božjo voljo, potrpežljivo prenašanje težav, sprava z Bogom, molitev, zlasti molitev rožnega venca... Mogoče kdaj „ni bilo časa“ za molitev. Usmiljenje božje pa je, ki ponudi na ta način priliko človeku, da nadomesti, kar je bilo kdaj zamujeno, oziroma mu daje prilikost, da si pridobi še več zaslug za nebesa. Za srečo v nebesih pa se spleča trpeti tudi težke boleznin. Apostol Pavel je namreč zapisal: „Okoli ni videlo in uho ni slišalo in v človeško srce ni prišlo, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo.“ (1 Kor 2,9).

Včasih pa pošilja Bog boleznin, in trpljenje sploh, da pokaže svojo vsemogočnost, ki lahko v trenutku ustavi vsako bolezen in vsako trpljenje. „Gospod, kdo je grešil, ali ta ali njegovi starši, da je bil rojen slep?“ so Kristusa vprašali apostoli, ko so srečali sleporojenega. Jezus jim je odgovoril: „Ne on, ne njegovi starši niso grešili, temveč nad njim naj se razodenejo božja dela.“ In ozdravil je mladeniča. Ker je pozneje pred farizeji ta človek hvalil svojega dobrotnika, so ga izključili iz sinagoge. Ko mu je Kristus nato povedal, da je Sin božji, je padel pred njim na kolena in rekel „Verujem, Gospod“. Tako se je pokazala božja moč; fantove oči so zadobile dar vida, njegova duša pa je prišla do luči vere.

Brez dvoma je čas boleznin in čas trpljenja čas božjega obiskanja.

F. K.

V avtobusu

V natlačenem avtobusu ponudi neki moški svoj sedež zraven stoječi ženski. „Kako sem vesela, da se še vendar najde kak gentelman,“ pravi žena.

„Oh, nekateri moški oddajo svoj sedež samo lepim in mladim damam, jaz pa nisem tako natančen,“ odvrne „gentleman.“

Iz mojih mladih let

Dobro se še spominjam iz mojih mladih let, ko sva se pozno zvečer z očetom vračala s poljskega dela domov. Bilo je temno, nobene zvezde na nebu, temni oblaki so plavali nad zemljo. Hodila sva po stranski poti in večkrat zašla. Do doma sicer ni bilo daleč, a v taki temi se je zavlekla najina pot. Večkrat sva obstala in gledala ter si želela svetle luči. Ko sva hodila tako zmedeno naprej, sva zagledala v daljavi lučko, ki se je pomikala in končno prišla do naju. Bil je naš sosed s svetilko. Šla sva z njim in tako srečno brez težav prišla na svoj dom.

Dragi bralec! Skoro podobno se godi z našim življenjem: tavamo brez luči, brez prave smeri, tako da marsikateri ne ve, kako in kaj. Danes nam prihaja prva številka „Naše luči“: pač pravo ime za današnji čas! Namen ima voditi Te, Ti svetiti in Ti kazati pravo življenjsko pot. Prinašala bo članke

verske vsebine, poročila iz življenja naših rojakov — izseljencev zapadne Evrope obenem z mnogimi poučnimi in zanimivimi dopisi. V njej bomo poročali naše veselje in izražali našo žalost. Le pridno prebiraj ta list, podpiraj ga finančno in agitiraj za razširjenje tega prekornostnega lista.

Ne misli: „To ni zame, to je za druge.“ Ne tako! Dragi bralec, le preberi celo številko in priljubila se Ti bo tako, da bo res ostala Tvoj prijatelj, Tvoj svetovalec: Tvoja luč! Ohrani vsako številko, da boš tudi v poznejših časih lahko videl in bral preteklo življenje in delovanje naših izseljencev. Jaz imam skoro vse „Izseljeniške vestnike“ in „Rafaelove“ številke vezane v eno knjigo in tako imam pred seboj delo in trud naših izseljencev preteklih let. Zato: v s a k o hišo: NAŠO LUČ!

Franc Ribič, rudar, Merlebach

Marija in brodar

Marija z Ogerskega gre,
čet tri vode, čez tri gore.
Čez tri vode, čez tri gore,
čet tri zelene travnike.

Marija pride do morja,
prav milo prosi čolnarja:
„Prepelji me za božji lon,
za božji lon, nebeški tron“.

„Ne vozim jaz za božji lon,
pa tud' ne za nebeški tron;
jaz vozim le za krajcarje
za tiste, bele zeksarje.“

Marija pa svet križ stori,
in kar čez vodo se spusti;
pred njo se je odgrinjalo,
za njo se je zagrinjalo.

Čolnar začel naprej vozit,
čolnič se je začel topit'.
Čolnar zavpije na uso moč:
„Prid' Marija na pomoč!“

Marija pa se oglasi:
„Ne morem jaz pomagati.
Pomagajo naj krajcerji
in tisti beli zeksarji.“

MED NAŠIMI ROJAKI

ANGLIJA

Božič smo letos praznovali po domovih. Izkušnje so pokazale, da je težko praznovati skupno te lepe praznike, zlasti ko ni na božič prav nobenega prometa. Vlaki so zelo redki ali jih sploh ni in popoldan odnehajo avtobusi in druga prometna vozila. Bilo je prav tako lepo po domovih, kjer so bile postavljene jaslice in drevesca in kamor so se zbrali prijatelji od drugod. Niso pozabili na polnočnico. Manjkalo pa tudi ni domače potice in kozarca dobre pijače. Oba zhora, Rochdale in južni Wales sta prepevala v cerkvah božične pesmi. Bil je lep božič. Misli so pohitele tudi tja za ono zaveso, ki se še ni dvignila ter povasovale pri dragih v domovini.

Poroka: Na praznik sv. Štefana sta se poročila v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Rochdale gospodična Marija Metelko in gospod Jože Grkman. Poročil ju je g. dr. Belej. Novoporočencema želimo mnogo sreče!

Rochdale: Slovenci iz Rochdale in okolice imamo vsako nedeljo svojo sv. mašo v konventu sester Palotink 40. William Street, kjer mašuje g. dr. Belej in prepeva zbor pod vodstvom g. J. Eržena. Rochdale je nekaj milj severno od Manchestra. Kraj je znan po tekstilni industriji in po začetku angleškega združništva. Konvent se nahaja blizu kolodvora in cerkve sv. Janeza Krstnika (St. John's). V kraju je delaven odsek Slovenskega društva, ki prireja svoje prireditve in nastope v dvorani deklinške šole na Manchester Rd. Tam ima pevski zbor tudi pevske vaje. Naslov g. dr. Beleja je: 40. William Street, Rochdale, Lancs.

„Pismo“, ki ga je g. župnik razpošiljal vsak mesec, bo zanjaprej prihajalo le na vsaka dva meseca in sicer na vmesne mesece, dokler bo tudi „Naša luč“ izhajala na dva meseca. Tako bo prihodnje „Pismo“ za februar. Vendar bo poslano „Pismo“ izven Anglije le na izrecno željo; prav je, da se vsi oklenemo „Naše luči“, da bo lahko zasvetila vsaj vsak mesec, če ne še pogosteje! Naslov za „Pismo“ je na g. I. Kunstelj, Marillac Sanatorium, Warley, Essex, England.

„Izselitve“: V Združene ameriške države sta v začetku decembra odpotovala brata Ivo in Mate Maračič, 15. decembra pa g. Metod Menart. Ze 22. novembra pa je v Kanado odšel g. F. Kovačič.

„Slovenci iz Anglije“ pozdravljamo v novem letu vse Slovenke in Slovence širom sveta želeč jim blagoslovljeno in srečno novo leto! Prav posebej želimo, da bi „Naša luč“ pogosto in dolgo svetila vsem, ki so v zamejstvu.

BELGIJA

Limburg-Liège

Naslov izseljenskega duhovnika: Vinko Žakelj, Place Em. Dupont 8, Liège, telefon 23-96-88.

Dne 16. decembra smo imeli Slovenci iz Eisdena in okolice lep Izseljenski večer, združen s prihodom sv. Miklavža.

Prisotne je pozdravil v imenu društva sv. Barbare g. Kovačič, g. kaplan pa se je v kratkem nagovoru spomnil vseh slovenskih izseljencev, raztresenih po svetu. Zaključil je s pozivom na složno in požrtvovalno delo za rešitev našega človeka v tujini.

Naši najmlajši, ki obiskujejo slovensko šolo, so nas razveselili s svojimi pesmimi in deklamacijami. Zapeli so tako lepo, da so nas vse navdušili. Izvajanje mladih pevcev je na klavirju posrečeno spremljal 11-letni Vili Rogelj.

Sredi prireditve se je prikazal sv. Miklavž, ki je obdaroval šolsko mladino in nekatere odrasle. Najbolj srečen je bil g. kaplan, ki ga je sv. Miklavž presenetil z lepim novim kolesom.

Za zaključek so naši mali vpričo sv. Miklavža lepo podali zborna deklamacijo: „Klic iz daljnega sveta“ in zapeli „Večerni zvon“.

Vsi so odhajali z željo, da bi kmalu imeli spet priliko slišati kaj tako lepega.

V Genku je bil operiran na slepiču g. Rudi Mastnak iz Vuchta.

Hainaut — Namur

Naslov izseljeniškega duhovnika: Zdravko Reven, rue Ch. Dupret 17, Charleroi, telefon Charleroi 233-23. Doma ob petkih.

Pred vojno je bilo v okolici Charleroi in Monsa veliko Slovencev. Sedaj se je število precej skrčilo. Nekaj jih je odšlo od tu že med vojno, nekaj pa po vojni z različnimi transporti domov. Od teh zadnjih si marsikdo želi nazaj. Prav v zadnjem času je uspelo priti šestim osebam nazaj, nekaj jih je prišlo pa že prej.

Božične praznike smo praznovali z našo službo božjo v Charleroi, na nedeljo pred božičem je bila po v Tamines (Praile) za naše Benečane.

V okolici Monsa se je izseljevanje v Kanado začasno ustavilo. V Flénu sta se poročila g. Alojz Kokelj in Slavica Peternelj, oba iz Novakov. Čestitamo! Ze Mohorjeve knjige se je letos prijavilo 47 naročnikov.

V Couillet (Charleroi) smo 20. decembra pokopali 47-letnega Petra Klavžarja, z Jesenic nad Cerknem. Umrl je previden s sv. zakramenti po hudem trpljenju vsled rud. bolezni.

FRANCIJA

MOSELLE in OKOLICA

Poročilo Jugoslovanske katoliške misije (Merlebach, 24. rue N. Colson, Moselle)

V delokrogu te Misije se nahajajo tele večje kolonije naših rojakov: Merlebach, Freyming, Hochwald, Jeanne d' Arc, P Hopital, Creutzwald, Petite Rosselle, Stiring-Wendel s kolonijo Habsterdick in okolico, Aumetz, Tucpuegnieux in drugimi manjšimi kolonijami.

Uradne ure: vsako soboto in ponedeljek od 9 do 12, 2 do 4, ako ne pride kaj izrednega vmes.

Vsako nedeljo imamo službo božjo ob 10. uri v Merlebachu, Hospice St. Elisabeth. Od časa do časa: v Creutzwaldu, Habsterdicku, Aumetzu, Tucpuegnieux. Naša božja pot: k Mariji z Brezij v Habsterdicku, kjer je poseben oltar z našo Marijo. Med letom je tam vsak zadnji in prvi četrtek v mesecu sv. maša s pridigo; v mesecu maju pa vsak četrtek ob 9. uri šmarnice. Mnogi bolniki in bedni so si že izprosili izredno pomoč. Med tednom — kadar ni na kakšni koloniji — je sv. maša v župni cerkvi v Merlebachu ob 6. uri.

Kartoteka in zvezki izkazujejo v tem okrožju čez 4500 naših rojakov. Večina očetov in sinov dela v premogokopih in železnih rudnikih, manjše število

v tovarnah, pri zidarjih, na kmetiji ali so zaposleni kot obrtniki. Po raznih samostanih in bolnicah imamo 12 slovenskih sester. Ogromna večina je katoličanov. Okrog 200 je pravoslavnih, je nekaj družin, ki so prestopile pred prihodom slov. duhovnikov v tkzv. novo apostolsko vero. 52 rojakov je prestopilo iz raznih ver v katoliško vero.

Slovensko bogoslužje sijajno podpirajo s krasnim petjem slovenskih nabožnih pesmi: cerkveni zbor iz Merlebacha, pod sijajnim vodstvom g. Em. Šinkovca, dalje zbor iz Habsterdicka, Aumetza, Tucpuegnieux (zadnja dva pod vodstvom g. Jankoviča, našega izbornega učitelja iz Tucpuegnieux).

Pisarna zgoraj omenjena Misije je imela dopisov v letih: 1947: 668, 1948: 901, 1949: 1158, 1950: 1558, v letu 1951 pa do 10. decembra 1815 dopisov. Večina so bile to prošnje za razna posredovanja, za službe, za ureditev pokojnine, raznih rent in drugih delavskih zadev.

LANI UMRLI

V letu 1951 so umrli naslednji rojaki, prijavljeni Jug. Kat. Misiji v Merlebachu: 5. 1.: v jami smrtno ponesrečen oče: Peter Maček, star 43 let (doma: Sv. Krištof pri Laškem). 7. 1. v bolnici Hochwald: Pečar Stefan, star 58 let, poročen (Nove Rače pri Bjelovaru). 12. 1.: Skušek Anton, umrl na posledicah opeklín pri eksploziji v jami, star 46 let (Trelbelno na Dolenjskem). 18. 1. Pečar Mihael, star 23 let, Cvetličič Stanko, star 29 let (oba pokopana v Metzju). 21. 1. umrl upokojen rudar na posledicah bolezni: kamen na pljučih, dolgoletni zvesti pevec v cerkvenem zboru v Merlebachu: Franc Knapič, 52 let star, pok. v Merlebachu. 9. 3. dobra slovenska mati: Ana Klakočér v Ham-sous-Varšberg, 83 let stara (doma: Sv. Križ pri Rogaški Slatini). 26. marca: Ortar Marta, žena Franceta Ortar iz Sarreguemines-a.

Dne 2. aprila: Kočvar Jakob — daleč okrog najstarejši naš rojak: 89 let star (doma Bela Cerkev na Dolenjskem), pokopan v Freyming-u. Dne 2. aprila je tudi umrl: Zalokar Anton Kačar (kamen na pljučih) star 50 let (doma Spodnji Kašelj pri Ljubljani), pok. v Hochwaldu. 2. maja: Gorišek Marko, star 72 let, (Meniško Podrežje pri Jurkloštru), pokopan v Forbachu. 8. maja: Terezija Lekšej, stara 56 let, pokopana v Stiring-Wendel (iz Loke pri Trbovljah). 11. maja: Dolšak Janez, star 46 let (doma iz Laporje pri Slov. Bistrici), pokopan v Freyming-u. 13. maja: Klanjšek Marija, stara 58 let, (St. Jurij ob Južni železnici), pokop. v Freyming-u. 9. junija: Lapuh Janez, star 70 let (doma: Artiče pri Brezicah), pokopan v L'Hôpital. 10. junija: otrok Ivan Nedeljko iz Morsbacha, star 5 let. 28. junija so dobili otroci v gozdu proti Hombourg-Haut obešenega Zabukovec Valentina, star 63 let (doma: Razbor pri Sv. Joštu).

Dne 12. julija: Kotar Emilija roj. Furlan, stara 48 let (doma ob Soči), pokopana v Merlebachu. 18. junija umrl zadet od kapi: Mož Slovenke Mije Kenda-Wagner Franc, pokopan v Merlebachu. 16. avgusta: Mati Koren Terezija, stara 52 let (doma v Vipavi), pokopana v Stiring-Wendel. 30. avgusta: Oče Vinko Urbanija (kamen na pljučih) star 54 let (iz Moravč na Gorenjskem), pok. v Stiring-Wendel. 7. septembra: deklica Jožefina Ignatovič,

stara 3 leta, pokopana v Freymingu, 8. oktobra: oče Krapež Ignacij, star 60 let (doma: Doljne Orlice na Primorskem), pokopan v Creutzwaldu, istega dne 8. oktobra: Košir Ludovik, star 26 let, pokop. v Creutzwaldu. Dne 5. nov.: Bevčar Mihael, 74 let star (iz Ročinja pri Kanalu).

Vsi, ki niso umrli nenadne smrti, so bili prevideni s svetimi zakramenti, ter vsi cerkovno pokopani, tudi oni, ki so umrli nenadne smrti.

Vsem želimo večni mir in pokoj, vsem sorodnikom pa izražamo še enkrat globoko sožalje

Vsem rojakom želim prav veselo, srečno, blagoslovljeno Novo leto ter se istočasno iskreno zahvaljujem za vso ljubeznivost, prijaznost in dobrohotnost. Ostanite dobri, delajte dobro, molimo drug za drugega!

Vaš Stanko Grims, izseljeniški duhovnik.

OBJAVA

Jugoslovansko pevsko društvo „TRIGLAV“ Merlebach-Freymin g daje s tem vsem na znanje, da bo v letu 1952 organiziralo v mesecu avgustu izlet v Jugoslavijo. Vsi, ki se zanimajo za ta izlet, naj se prijavijo pri predsedniku Mr. Moltara Viktor, Freymin g, 7 a rue de la Prairie (Moselle). Potni list naj si vsak sam oskrbi, ostalo bo preskrbelo društvo. Ako je kdo sprejel kako drugo državljanstvo, mora imeti potni list od dotične države. Za vse podrobnosti se obrnite na zgoraj omenjeni naslov.

IZ AUMETZA

Pozdravljamo „Našo luč“, ki nam bo svetila, da ne bomo zgrešili prave poti. Zopet imamo časopis, ki bo vezal Slovence raztresene po Evropi.

Sporočiti moramo danes žalostno novico, da smo v začetku novembra lanskega leta pokopali starost našega cerkvenega pevskega zbora, vrlega rojaka Miha-ta Bevčar. Naj bo mlajšim pevcem v zgled, kako je treba delovati za Boga in za narod!

Naše število se je zelo skrčilo in je komaj še 30 družin v Aumetzu. Imamo dobrega francoskega župnika, ki nas ima zelo rad. Vsako prvo nedeljo v mesecu pojemo slovenske nabožne pesmi pri nje-govi sv. maši. Od časa do časa nas obišče tudi naš slovenski izseljeniški duhovnik iz Merlebacha Msgr. Stanko Grims, kateremu na tem mestu iskreno čestitamo k njegovemu odlikovanju.

Želimo vsem znanim po svetu srečno novo leto!

TUCQUEGNIEUX

Kolikor kapljic toliko let Bog Vam daj na svet živeti; če že ne toliko pa vsaj 40 naj jih še bo, da bo ravno 100. Komu pa? I naši poznani pesnici gospe Antoniji Rože, ki nosi od sv. Miklavža dalje svoje šesti križ na hrbtu. Šest otrok ji je čestitalo k njeni šestdesetletnici in čestitamo ji tudi mi vsi, ki jo poznamo. Če je kdo v Tucpuegnieux brez sovražnikov, potem je to ona; če je katera v Tucpuegnieux dobra slovenska in katoliška mati, potem je to ona; če je kdo pripravljen pomagati in žrtvovati se za uboge, potem je to ona. Zato pa Bog nam jo

ohrani še dolgo vrsto let zdravo in za vse dobro vneto gospo Rožetovo!

Pa ne le „fajnske“ ljudi ampak tudi prvovrstne pse imamo v našem kraju. Kdo ne pozna zavednega Slovence Senegačnika iz Tucpuegnieux? Eden nje-govih številnih otrok je kupil psa ovčjaka in ga „zdrasil“, da je postal-imeniten policijski pes. Ceravno še mlad je sledil že dva tatova, izmed katerih so enega iskali cela tri leta zastonj. Vrh tega je našel v hosti izgubljenega otroka, ki bi bilo drugače revše izgubljen v gozdu od lakote umrl. Videli smo v francoskih časopisih slike Senegačnikovega fanta z njegovim psom. Zakaj mu ne bi tudi mi častitali, saj je slovenskega rodu.

Začeli smo s častitkami, pa še končajmo z njimi. Jugov sin se je poročil. Naj ga spremlja sreča v novem stanu! Najbolj pa seveda čestitamo tistim, ki so se zmislili, da nam posvetijo z „našo lučjo“. Vojne razmere so nas pustile v temi, iz katere le počasi lezemo na svetlo in nam je res potrebna luč, ki nas bo pripeljala nazaj na pravi tir. Marsikaj bi še radi povedali, pa moram tudi drugim pustiti besede. Pa drugič!

PAS DE CALAIS

Izseljeniški župnik: Val. Zupančič 17, rue Cl.

Debussy, Liévin (P. de C).

BRUAY-EN ARTOIS

Prvi so prišli za pero slovenski izseljenci v Bruay in nam poslali naslednje poročilo.

Naša slovenska kolonija je najbolj oddaljena na zapadu v Pas de Calais. Kakih 20 km smo ločeni od drugih. Večina si služi kruh s težkim delom v tukajšnjih premogokopih.

Že od samega začetka naše naselbine, od leta 1924, imamo društvo sv. Barbare, ki je središče vsega našega delovanja. Društvo je premagalo vse težave in preživelo tudi vihar po drugi svetovni vojni, ko so postala društva sv. Barbare naenkrat nemoderna, obsojena na smrt.

Društvo je nepolitično. Namen mu je širiti prosveto in podpirati sorojake, kadar pridejo po boleznih ali drugih nezgodah v težke prilike. Do danes je društvo razdelilo med naše ljudi že nad 250.000 frankov.

Za prosveto skrbita posebno dramatični in pevski odsek. Oba lahko s ponosom gledata na storjeno delo. Dramatični odsek je nič manj kot 108 krat nastopil na odru z raznimi resnimi in šaljivimi igrami. Enako uspešno je bilo delo pevskega zbora, ki je znan po svojih nastopih v celem Pas de Calais. Ob svoji 25 letnici, 11. novembra t.l. je lahko poročal, da je nastopil 98 krat, med temi je bilo 26 koncertov. Tu ni všteto petje pri slovenski službi božji, ki jo povečuje s svojim lepim petjem od vsega početka.

Vse to delo je bilo popolnoma brezplačno izvršeno od naših požrtvovalnih članov v prid našim ljudem in v čast slovenskega naroda ter za ohranitev materinega jezika v tujini.

Kakor vsako leto je društvo poskrbelo za Miklavžev večer v veselje otrokom in odraslim. Prav vsi

naši otroci so bili obdarjeni, za kar so skrbeli starši in blagajna društva in Roženvenške bratovščine.

Imamo pa tudi žalostna poročila. Novembra preteklega leta smo spremili kar tri rojake k večnemu počitku. Prvi je bil 20 letni Andrej Klembas, ki je po dolgi bolezni umrl v bolnici. Sledil je pogreb 52 letnega Ivana Brodar, ki je zastoj iskal zdravlja v sanatoriju. Tretji nas je zapustil Jožef Kolenc, star šele 38 let. Zapušča vdovo in 4 neodrasle otroke. Društvo ga bo težko pogrešalo, ker je bil vsa leta zvest in marljiv prosvetni delavec na odru in pri pevskem zboru. Ob proslavi 25 letnice zbora, 11. novembra je še pel na odru in z veseljem prejel častno diplomu za dolgoletno delovanje, 19. novembra pa so mu že zapeli pevci žalostinko ob pogrebu. Naj jim sveti večna luč! Preostali pa naše sožalje.

Kako težko in zdravju škodljivo je delo v jami je razvidno iz tega, da je iz naše naselbine umrlo že 38 rudarjev, od katerih je bil en sam star nad 60 let, 4 nad 50 in drugi vsi od 18 do 50 let stari.

Pozdravljamo vse rojake izseljence in jim želimo srečno novo leto!

Liévin (P. de C).

Naše društvo sv. Barbare se je v preteklem letu pomladilo in začelo marljivo delovati, dasi se je število članov vsled razmer prejšnjih let zmanjšalo. Nastopili so na odru in v decembru priredili vesel Miklavžev večer.

Čast in priznanje vsem, ki se ne ustrašijo dela pri povzdigi društva, posebno še predsedniku Ivanu Dacar, pevovodji Antonu Rebolj in neutrudljivemu blagajničarju Jožefu Poglajen, ki je vedno pripravljen storiti vsa pota po naselbinah v dobrobit društva.

OKROŽJE SALLAUMINES, MERICOURT, NOYELLES

Nova pomlad dela se je začela v teh naših naselbinah. Zlasti marljivo dela pevski zbor, ki poje pri slovenski službi božji in je večkrat nastopil tudi pri drugih prireditvah. Zadnjič sem videl, kako prepisujejo vloge za igro, s katero bodo nastopili v začetku novega leta.

Pri vsem tem delu ima velike zasluge gospa Slevšek, sama navdušena pevka, ki se ne ustraši nobene težave.

HOLANDIJA

Na vse kraje moramo ob začetku leta častitati, zato bomo bolj kratki. Mi Slovenci in Slovenke v Holandiji želimo vsem našim ljudem „srečno novo leto!“ Preteklo leto smo imeli pri nas velike proslave. Gotovo ste o njih brali v letošnjem Mohorjevem koledarju. Lepo je bilo in nepozabno. Zlasti so nas razveselili gostje z vseh strani.

V novem letu upamo, da nam bodo naši vrli pevci lepo peli in nas razveseljevali. Pesem človek vedno rad sliši in veseli smo, da smo mogli za lansko veliko noč peti v radiju. Nekateri so nas pozneje karali, zakaj nismo več pesmi zapeli. Pa to ni naša krivda, saj veste, da nismo sami svoji gosposdarji.

Mi Slovenci iz Limburga imamo posebno zatočišče, namreč pri podobi Brezjanske Matere božje v cerkvi v Heerlenu. To je pri frančiškanih na Sittardeweg, kjer stanuje naš dolgoletni dušni pastir pater Teotim. Pri Mariji Pomagaj iščemo tolažbe v težavah, ki jih tudi pri nas ne manjka.

Naši rojaki živijo po več krajih: Hoensbroek, Heerlerheide, Brunssum, Lindenheuvel, Waubach, Eygelshoven in še drugod.

Med naša dekleta pride večkrat č. sestra Justina iz Weerta. Vodi tečaj za ročna dela in ji moramo biti zelo hvaležni.

Slovenec iz Holandije

SLOVENSKE SLUŽBE BOŽJE SO

Liévin-Lens: Cerkev sv. Petra na šaht 11 vsako nedeljo ob pol osmih:

Bruay: Cerkev sv. Barbare vsako drugo in zadnjo nedeljo v mesecu ob 12.30.

Vsak četrtek ob 7.30 sv. maša in prilika za spoved.

Méricourt-les mines: vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri.

Vendin-le Vieil (Fosse 8): Vsako 4. nedeljo, kadar ima mesec pet nedelj.

KATEKIZEM ZA SLOV. OTROKE JE

Bruay: vsak četrtek ob 9. uri.

Méricourt: ob četrtek ob 4. uri popol-

Arabska žena

Stoletja je bila arabska žena na zelo nizki stopnji. Pri potovanju je mož vedno jezdil osla, žena pa je vdano stopala za njim, optana z vsako vrstno kuhinjsko prtljago. Zadnja vojna pa je to sliko nekoliko spremenila. Mož sicer še vedno sedi na oslu, a žena zdaj hodi pred oslom in ne več za njim. V puščavi so namreč bile za časa vojne posejane mine...

Dober zrak

Na slovenski razstavi v Ameriki (USA) so dali ljudem razne nagrade. Nek priletan mož je prejel nagrado, ker je bil najstarejši izmed navzočih. Vprašali so ga, kaj misli, da mu je pripomoglo do tako visoke starosti. Odgovoril jim je, da je temu vzrok njegova žena. Ko sta se poročila, sta se domnila, da kadar bi se imela pripraviti, bo odšla ona v kuhinjo, on bo pa šel ven na vrt. Zato pripisuje sebi dolgo življenje, ker ga je največ preživel zunaj na zraku.

MALO ZA SMEH

Ali veš...

da je nedavno odkril arheolog Bolte v Celju večbarvni mozaik, slikan stenski omet in tlak stare vile iz rimskih časov. Našel je tudi nekaj bakrenega denarja in lončenih posod.

da vrtajo tudi v Ijutomerskem okraju na Kogu v zemljo. Mislijo narediti tri vrtine, ker računajo da bodo v globini odprli izdatno nahajališče nafte.

da je največje špansko mesto Barcelona (1,333.000 preb.) in ne Madrid (1,187.000 preb.). V Barceloni bo letos 35. evharistični kongres.

da so v zadnjih dveh letih naselili po uradnih sovjetskih podatkih 630.000 Azijcev, zlasti Kitajcev po poljskih in čeških rudarskih krajih.

Svet v pregovorih

Svet je poln bedakov.

Tujina plačuje z zasmehom.

Na svetu je vse narobe: eden ima denar, drugi mošnjo.

Tujina ostane tujina, pa naj ti daje po-gače in vina.

To je stara reč na svetu: za veseljem mo-ra žalost priti.

Tisti človek še ni prišel na svet, ki bi vse dosegel, kar je začel.

Sveta veselje k Bogu ne pelje.

Nehvaležnost je plačilo sveta.

Veselje sveta, toliko kot žlica iz skorje velja.

Stari svet je dajal Bogu zlate posode, no-vi jih jemlje nazaj.

Tujina pravi: jaz sem le sebi mati.

Dober računar

Učitelj: „Tinček! Če mesar razseka eno kilo mesa na 4 dele, dobi 4 četrtine. Če razdeli te četrtine na polovico, dobi 8 osmink, in če razdeli še teh 8 osmink — kaj dobi potem?“

Učenec: „Golaž!“

Šmarjeta v Rožu na Koroškem

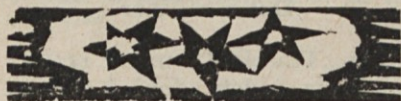
Pameten nasvet

Porion: — Matija, pomisli! Z Jožefom sva se sprla in mi je zagrozil, da me brcnil. Kaj naj storim?

Šef porion: — Kaj? Kadar ga srečaš, se zmeraj vsedi!

Lepo zna govoriti

Stibalar vzdihuje: „Kadar spijem nekaj litrov preveč in si vtaknem kurje pero za klobuk ter pojem kot slavec, me ves „cité“ vidi in se zgraža. Ko sem pa žejen in mi po čevah šelesti kot posušena koruzna njiva, ni nobenega cepca, da bi to opazil!”

Po izseljeniški nedelji

Z veseljem sem opazil, da so naši časopisi na Koroškem in Goriškem prinesli več strani posvečenih nam v tujini. Lepo je to! Saj vemo, da so v težavah, da potrebujejo pomoči. A za izseljensko nedeljo so nam dali košček ljubezni, košček srca. In to je več kot vse zlato! Oni mislijo na nas, mi nanje! Ali ni večkrat res tako med nami, kot pravi pesnik Jože Vovk: „Tukaj nihče več ne poje, kakor peli smo doma. Roka žene trde stroje, molk objema srca vsa. Še beseda nam slovenska na jeziku tiho ugaša, plaho plaho šepetamo, kar je pela mati naša!”

Dragi prijatelj!

Radi bi, da pride ta skromni listič vsem rojakom v roke, brez izjeme, naj bodo tega ali onega prepričanja, naj bodo v kakršnih koli razmerah.

Ne bi radi zahtevali naročnino, ker je premajhna. A ker vas je le veliko in ni nobenih fondov za list (ker hoče biti samo vaš in neodvisen), zato vas prosimo, da po možnosti prispevate za list. Mislite tudi na to, da mnogi ne bodo ničesar dali, ker bodo pozabili, in da nekateri tudi večkrat v revščini ne morejo dati.

Če bi vsak naš človek plačal list, bi vam na leto ne bilo treba več dati, kot daste za eno kilo sladkorja. Tako bomo pa zadovoljni, če daste n. pr. za dve kili, ali pa morda še kaj povrh. Gre le za to, da poravnamo račune in stroške.

Pošljite svoj dar kar tistemu, ki vam list pošilja. Rojaki, ki želijo, da bi list objavil reklamo za njihovo podjetje, naj se obrnejo na izseljeniškega duhovnika.

Tudi če poznate naslov kakega rojaka, ki živi sam zase, oddaljen od kolonij, pošljite naslov, da se mu pošlje list.

Izdajatelj

izide vsak drugi mesec. Obiskuje Slovence po Zapadni Evropi. — Založila Družba sv. Mohorja v Celovcu. Odgovorni urednik: Dr. Janko Hornböck. Tiskala: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Ta list Vam pošilja:
(Expéditeur)